

Učitelské noviny 2002

Syndrom rizikového chování dospívajících-existuje vůbec?

Někdo učitele považuje za hrdiny, někdo za bláznů, někdo říká, že být učitel je „diagnoza“, jiný, že je to povolání, někdo tvrdí, že je to „východisko z nouze“, někdo, že je to „zatížení“ se kterým se člověk už rodí. Ať jsme kdo jsme, jsme „jen“ lidé, kteří mají své omezené síly, ideály, sny a většinou i lásku k lidem a k dětem.

Učím, protože mě to baví. Učím, protože mám děti ráda, jsou to moji „hrdinové“, moji „vyprošťovací“ i mé „kameny úrazu“.

Dříve bývali učitelé svobodní, dnes máme většinou rodinu. Ta vzdychá, „remcá“, stěžuje si a žálí na ty stovky jiných „našich lásek.“ Proč?

Být učitelem je těžké, vyčerpávající. Snad nejtěžší je být učitelem na II. stupni základní školy.

Proč? Spousta hodin, které učíme, běh ze třídy do třídy, suplování a žáci...žáci...žáci...

Nemáme čas si pohovořit, vypít si kávu, nasvačit se ani... / to nejnmutnější/ Zato řešíme s našimi „zlatičky“ spoustu jejich problémů / tak 5 –6 denně/. Jsme osobnostmi, ale přesto jsme tak trochu osamělými „vojáky v poli“. Navíc jsme tak trochu psychologové, aspoň pokud nám na dětech záleží, lékaři, kamarádi a kdoví co všechno.

Jsem také protidrogový preventista naší školy na příměstském pražském sídlišti. Znáám problémy dětí leckdy víc, než bych si přála a víc, než je mi příjemné. Jsem občas nevyspalá starostmi a potřebuji něco, co mě drží „nad vodou“. Nejvíc mi pomůže asi to, když se setkám s někým, kdo je „na stejné lodi“jako já, kdo mi rozumí.

Nedávno jsem se zúčastnila kurzu subkatedry dorostového lékařství na téma **rizikový životní styl v dospívání**. Důraz přednášek byl kladen na zneužívání návykových látek. Ocitla jsem se v příjemném prostředí, převážně mezi lékaři a jejich pohled pro mě byl nový. Zdálo se mi, že i je pohled pedagoga zaujal. Hovořilo se i o mezioborové spolupráci a myslím, že my, zejména s praktickými lékaři a hygieniky, jsme cítili právě to, po čem toužím: „jsme na stejné lodi“, jde nám o totéž, o naše dospívající, o to, jak jim pomoci, jak je usměrnit, co dělat.

Co pro mě bylo nové?

Doc. Mudr. Hamanová Csc., vedoucí semináře, vycházela z Eriksonova pojetí, které charakterizuje dospívání jako hledání vlastní / sociální i osobní / identity. Riskovat i experimentovat je do jisté míry tomuto věku vlastní. Rizikové chování dospívajících je chování, které může přímo nebo nepřímo ohrozit prospěch, zdraví, ale i celý další život mladých lidí. Dělá starosti lékařům, psychologům, sociologům. My pedagogové často řešíme důsledky jejich chování v praxi.

Jaké jsou?

Je to delikvence, gamblerství, časný sexuální život, konzumace alkoholu a drog.

Zajímavý byl příspěvek Mudr. J. Pešiny **Nikotinismus dětí a mládeže**. Vědí naši mladí, kolik lidí umírá denně na důsledky kouření? Jeden autobus. A to nám vesele kouří až 80% 12-ti letých. V oblasti psychosociální jsou to poruchy chování, o kterých bychom dokázali popsat stohy knih, jako např. nadměrné rvačky, tyranizování, lhaní, agrese, ničení majetku, útěky z domova, výbuchy zlosti, provokativní chování ...atd. Až u 50% dospívajících se vyskytují deprese, špatná nálada, ztráta radosti ze života, zpomalené tempo, či hyperaktivita, nebo fobie.

S předčasným pohlavním životem souvisí prevalence pohlavních chorob. Velmi mě zaujala přednáška Mudr. Hrubé o **infekci Chladimíí trachomatis**. Jde o nejzávažnější pohlavní chorobu, vyskytující se nejen u dívek, mající často za důsledek chronické záněty genitálu s důsledkem až možné sterility, s možností vertikálního přenosu na novorozence. Až u

poloviny mužů toto onemocnění probíhá jako bezpříznakové. Častý dotaz při výuce sexuální výchovy u chlapců a dívek bývá směřován k pohlavním chorobám. O této chorobě jsem věděla z literatury velmi málo, přestože v USA při testování těhotných dívek mezi 15 –19 lety v roce 2000 bylo až 16% pozitivních výsledků. U neplodných párů byla pozitivní reakce na test Chlamidii trachomatis téměř 90%-ní, (to znamená, že infekci prodělali,nebo prodělávají).

Velmi mne potěšilo, jak příjemný je dialog a spolupráce mezi učiteli a lékaři. Podobné semináře doporučuji. Dávají nám možnost vidět na chvíli svět z jiného pohledu.

Ing. Mgr. Marie Nováková- preventista na
Z Š Generála Janouška 1006 Praha 9